

บทที่ 1

บทนำ

การดำรงชีวิตของมนุษย์นับตั้งแต่เกิดจนถึงวันตาย ย่อมจะต้องเผชิญกับภัยอันตรายต่าง ๆ รอบด้านอยู่ตลอดเวลา ซึ่งภัยต่าง ๆ เหล่านี้มีตั้งแต่ภัยเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปจนถึงภัยอันใหญ่หลวงและอยู่นอกเหนืออำนาจการควบคุมของมนุษย์ เช่น ภัยพิบัติอันเนื่องมาจากแผ่นดินไหว น้ำท่วม เป็นภัยธรรมชาติที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อมนุษย์และทรัพย์สินอย่างร้ายแรง ถึงแม้ว่าโลกในปัจจุบันจะมีความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ มากมาย จนสามารถทำนายหรือคาดการณ์ว่าจะเกิดเหตุการณ์เหล่านี้ได้ล่วงหน้าก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถควบคุมหรือยับยั้งไม่ให้เกิดภัยพิบัติเหล่านี้ได้ ส่วนภัยอื่น ๆ ได้แก่ ภัยที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือความบกพร่องในการปฏิบัติงานของมนุษย์ เช่น ภัยอันเกิดจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ซึ่งเป็นผลจากความประมาทของผู้ขับขี่รถยนต์ ภัยที่เกิดจากการทำงานของเครื่องจักรซึ่งก่อให้เกิดการเสียชีวิตหรือสูญเสียอวัยวะทางร่างกายของพนักงาน อันเป็นผลจากความบกพร่อง หรือขาดความระมัดระวังในการทำงานของพนักงาน จึงกล่าวได้ว่าภัยต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมจะส่งผลให้มนุษย์ต้องเผชิญกับความเสียหายภัยอยู่ตลอดเวลา เป็นความเสียหายภัยทั้งในแง่ของบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ความเสียหายของบุคคลธรรมดาเป็นความเสียหายภัยที่ก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิต, การบาดเจ็บทางร่างกายและความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลนั้น ส่วนความเสียหายภัยของนิติบุคคล ได้แก่ ความเสียหายขององค์การหรือธุรกิจเอกชน ในภัยพิบัติที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน, รายได้หรือผลกำไรของธุรกิจ ดังนั้นมนุษย์หรือองค์การธุรกิจจึงได้พยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการจำกัดหรือลดความเสียหายภัยเหล่านี้ให้น้อยลง หรือก่อให้เกิดความเสียหายให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

วิธีการจำกัดหรือลดความเสียหายภัยให้น้อยลงนั้น สามารถกระทำได้หลายวิธีด้วยกัน โดยเริ่มจากการจำกัดความเสียหายภัยด้วยตนเอง หมายถึงบุคคลหรือธุรกิจนั้นหาทางป้องกัน

ความเสียหายซึ่งอาจจะเกิดจากภัยต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยผู้อื่นเลย เช่น การดำรงชีวิตหรือดำเนินธุรกิจด้วยความระมัดระวัง ใซ้สติปัญญาและความรอบคอบในการกระทำหรือดำเนินธุรกิจต่าง ๆ การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือในการป้องกันภัย เช่น การติดตั้งเครื่องพ่นน้ำดับเพลิงโดยอัตโนมัติ ไว้ในสถานที่ทำงานหรือบ้านเรือนที่อยู่อาศัย เมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้น จะได้สามารถดับไฟทันทั่วทั้งก่อนที่จะลุกลามต่อไป นอกจากนี้อาจจะจำกัดความเสียหายด้วยตนเองได้โดยการจัดสรรเงินหรือกั้นเงินไว้ส่วนหนึ่ง เพื่อใช้เป็นทุนสำรองเผื่อเหตุฉุกเฉิน อันเนื่องมาจากความเสียหายที่เกิดจากภัยซึ่งคาดไม่ถึงในอนาคค

การจำกัดความเสียหายด้วยตนเอง ถึงแม้ว่าจะทำให้ความเสียหายลดลงได้บ้าง แต่ก็ยังไม่เป็นการปลอดภัยเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะว่ามนุษย์ย่อมจะมีการประมาทหรือพลาดพลั้งเกิดขึ้นได้โดยไม่ได้ตั้งใจ หรือความเสียหายจากภัยบางประเภทอาจจะมากเกินกว่าที่มนุษย์หรือองค์การธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งจะรับภาระไว้ได้ถึงแม้ว่าจะมีการป้องกันภัยไว้อย่างดีที่สุดแล้วก็ตาม จึงถือเป็นความเสียหายที่สูงเกินกว่ามนุษย์หรือธุรกิจนั้น ๆ จะรับไว้ได้แต่เพียงผู้เดียว ต่อมาจึงได้มีการคิดค้นวิธีการในการกระจายความเสียหายของแต่ละบุคคลหรือแต่ละธุรกิจซึ่งต้องเผชิญกับภัยประเภทเดียวกัน ให้มาร่วมรับภาระความเสียหายหรือความเสียหายร่วมกัน โดยวิธีการที่เรียกว่า "การประกันภัย" ซึ่งมีหลักการในการที่จะโอนความรับผิดชอบในความเสียหายอันเกิดจากภัยที่บุคคลหรือองค์การธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งได้รับไปยังบุคคลหรือองค์การธุรกิจอื่น ๆ ร่วมกันรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น ในการกระจายความเสียหายจำเป็นจะต้องอาศัยตัวกลางหรือคนกลางคอยทำหน้าที่คัดเลือกภัย (ผู้ที่เผชิญกับความเสียหายประเภทเดียวกัน) และทำหน้าที่เก็บรวบรวมค่าความเสียหาย (เบี้ยประกันภัย) ซึ่งแต่ละบุคคลหรือองค์การธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งที่คาดว่าจะประสบความเสียหายอันเนื่องมาจากภัยประเภทนั้น ๆ ตัวกลางหรือคนกลางซึ่งทำหน้าที่ดังกล่าวนี้ ก็คือ "บริษัทประกันภัย"

ในปัจจุบันบริษัทประกันภัยนับเป็นสถาบันการเงินที่สำคัญสถาบันหนึ่งของประเทศ เป็นแหล่งระดมเงินทุนจากประชาชนและองค์การธุรกิจในรูปแบบของเบี้ยประกันที่ได้รับจากการ

รับประกันภัยประเภทต่าง ๆ ความเจริญและความมั่นคงในการดำเนินกิจการของบริษัทประกันภัยยอมจะส่งผลกระทบต่อความผาสุกของประชาชนและความเจริญก้าวหน้าของธุรกิจประเภทอื่น ๆ เกือบทั้งหมด ซึ่งรัฐบาลก็ไตร่ตรองหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในบทบาทของบริษัทประกันภัยเป็นอย่างดี จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติประกันชีวิตและประกันวินาศภัย พ.ศ. 2510 ขึ้น โดยกำหนดให้สำนักงานประกันภัย ในสังกัดของกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ควบคุมการดำเนินงานของบริษัทประกันภัย ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงในธุรกิจของการประกันภัย และเป็นที่เชื่อถือของประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงลักษณะและการจัดการทางการเงิน นับตั้งแต่การจัดสรรเงินเบี้ยประกันที่ได้รับในแต่ละปีไว้เป็นเงินสำรองตามที่กฎหมายกำหนด ศึกษาถึงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน, ต้นทุนของเงินทุน, การจัดการทางด้านการลงทุน และศึกษาถึงอัตราส่วนการลงทุนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงไร ควรจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง และเนื่องจากรายได้หลักของบริษัทประกันวินาศภัยมี 2 ทาง คือ รายได้จาก การรับประกัน หมายถึง รายได้จากกรณีที่ค่าสินไหมทดแทนเพื่อชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงต่ำกว่าเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยหรือค่าความเสี่ยงภัยที่กำหนดไว้ในอัตราเบี้ยประกันวินาศภัย รายได้หลักอีกทางหนึ่งของบริษัทวินาศภัย ก็คือ รายได้จาก การลงทุน ซึ่งเกิดจากการที่บริษัทนำเงินเบี้ยประกันที่ได้รับล่วงหน้าจากผู้เอาประกันไปลงทุนหารายได้ในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด จากรายได้หลักของบริษัทประกันวินาศภัยนี้เอง จึงควรจะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบรายได้ทั้งสองนี้ว่ามีผลต่อลักษณะการดำเนินงานและความเสี่ยงของบริษัทอย่างไร

แนวเหตุผลที่สำคัญหรือสมมติฐาน

บริษัทประกันวินาศภัยนับเป็นสถาบันการเงินและแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญสถาบันหนึ่งของประเทศ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจแขนงอื่น ๆ เกือบทั้งหมด ความมั่นคงหรือ

ความล้มเหลวในการดำเนินธุรกิจย่อมจะส่งผลต่อความเป็นอยู่ หรือความผาสุกของประชาชน, ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของธุรกิจประเภทอื่น ๆ และนอกจากนี้ยังส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ซึ่งความมั่นคงหรือความล้มเหลวในการดำเนินธุรกิจของบริษัทประกันวินาศภัยย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการทางการเงินของบริษัทเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นจึงควรจะได้มีการศึกษาถึงลักษณะการจัดการทางการเงินและการดำเนินธุรกิจของบริษัทประกันวินาศภัย ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาข้อจำกัดต่าง ๆ และสิ่งที่ควรจะได้มีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทได้ขยายตัวและมีความมั่นคงเป็นที่น่าเชื่อถือของธุรกิจและประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้จะแบ่งประเภทของข้อมูลและวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น

2 ขั้นตอนดังนี้คือ

1. ข้อมูลและวิธีดำเนินการวิจัยเบื้องต้น จะได้จาก
 - ก. คนควาจากตำราหลักการประกันวินาศภัย และวารสารของสำนักงานประกันภัย
 - ข. โดยการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันภัยและผู้บริหารของบริษัทประกันวินาศภัย
2. ข้อมูลและวิธีดำเนินการวิจัยขั้นที่สอง ได้จาก
 - ก. คนควาจากกฎกระทรวงและพระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันวินาศภัย
 - ข. การวิเคราะห์จะอาศัยข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทประกันวินาศภัยและสำนักงานประกันภัย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างประมาณ 10 บริษัท (จากทั้งหมด 56 บริษัท)

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยจะทำให้ทราบถึงการไหลเข้า-ออก ของกระแสเงินทุน, ต้นทุนของเงินทุน เปรียบเทียบกับรายได้ของบริษัทประกันวินาศภัย ทราบถึงลักษณะและอัตราส่วนของการลงทุนภายใต้กฎข้อบังคับของรัฐที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงไร มีปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ควรจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง